

Dr. Gaudi-Nagy Tamás
ügyvéd

§

§

Alkotmánybíróság
Budapest Környéki Törvényszék útján!

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Budapest, 2020. október 16.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyazonosító: IV/01921-2/2020	
Érkezett: 2020 DEC 08.	
Tárgy: ☐	Közzététel: ☐
Melléklet: ☐	☒

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

dr. Gaudi-Nagy Tamás egyéni ügyvéd

által képviselt

Kérelmező mellékletként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőként eljárva az Alkotmánybíróságról szóló **2011. évi CLI. törvény (továbbiakban Abtv.) 27. §-a** alapján az alábbi

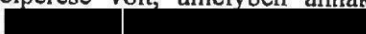

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Fővárosi Ítéletábla 32.Of.20.302/2018-5-II. számú jogerős ítéletének illetve a Kúria Pfv.IV.21/971/2018/6. számú felülvizsgálati ítéletének az alaptörvény-ellenességét megállapítani, és a jogerős másodfokú valamint felülvizsgálati ítéleteket megsemmisíteni szíveskedjenek, mert azok sértik az Alaptörvény IV. cikk (2) bekezdésében előírt személyes szabadsághoz fűződő alkotmányos követelményét, valamint a IV. cikk (4) bekezdésében annak követelményét, miszerint személyes szabadság megsértéséért kártalanítás jár.

A kérelem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítványozói jogosultság igazolása

Kérelmező azon eljárás felperese volt, amelyben annak megállapítását kérte, hogy az alperes felelősségi körébe tartozó Bíróság azzal, hogy törvényi feltételek hiányában a napjára kítűzött büntetőtárgyalásra az elővezetését elrendelte, megsértette Kérelmező személyes szabadságához fűződő személyiségi jogát. Az elszenvedett jogsérelemmel összefüggésben Kérelmező 1.000.000,- Ft összegű sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Kérelmező keresetében részletesen előadta azt, hogy alperes jogellenesen járt el akkor, amikor a [REDACTED] Bíróság előtt folyó I.B.IV.800/2014. számú büntetőeljárásban a bíróság az elővezetését rendelte el, tekintettel arra, hogy annak törvényi feltételei nem álltak fenn.

Kérelmező részletes tényelődást tett arra vonatkozóan, hogy a részére megküldött idézés joghatályosan nem került kézbesítésre, neki fel nem róható módon, tekintettel arra, hogy az idézés pontatlanul került megcímezésre. Az eljáró bíróság nem győződött meg arról, hogy a felperest sikerült -e joghatályosan megidézni, ennek hiányában került elrendelésre az elővezetése, majd ezen intézkedés elrendelésének alapján személyi szabadságának megsértésre került.

Az I. fokon eljáró bíróság ítéletében helytállóan állapította meg azt, hogy a kérelmező személyes szabadsága megsértésre került, amelyre tekintettel kötelezte arra az alperest, hogy 500.000,- Ft összegű sérelemdíjat fizessen meg a kérelmező javára. Álláspontunk szerint, a jogalap tekintetében I. fokon jogszerű ítélet született, éppen erre tekintettel nem kérjük ezen ítéletre is kiterjedően megállapítani az alaptörvény-ellenességet.

Bár az I. fokon eljáró bíróság indoklásában nem osztotta mindenben a kérelmező álláspontját, ugyanakkor helytállóan mutatott rá arra, hogy a büntetőeljárásban rosszul került megállapításra annak dátuma, hogy felperes idézését mikor kell kézbesítettnek tekinteni. Ezen felül az I. fokon eljáró bíróság megállapította azt, hogy a büntetőbíróság nem kellő körültekintéssel járt el akkor, amikor nem vizsgálta a két külön időpontra történő idézés kétféle postai jelzése közötti ellentmondást, és azt nem igyekezett feloldani.

Összességében megállapítható az, hogy az I. fokú bíróság teljes mértékben helytállóan jutott arra a megállapításra, hogy a vonatkozó és hatályos jogszabályok értelmében a 2015. június 10-i tárgyalásra vonatkozó idézés kézbesítése kétséget kizáróan nem minősült szabályszerű kézbesítésnek.

Az I. fokon eljáró bíróság továbbá megállapította azt, hogy a kérelmező minden alkalommal megjelent a tárgyalásokon, kivéve a [REDACTED] [REDACTED] i tárgyalást, így a vele szemben alkalmazott kényszerintézkedés megfelelőségét vitathatónak találta. A bíróság álláspontja szerint a büntetőbíróság nem teremthet olyan helyzetet, amelyben más személy indokolatlan kényszerintézkedés hatálya alá kerül.

Ugyanakkor a II. fokon eljáró bíróság az I. fokú ítéletet megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította, amelyet a Kúria hatályában fenntartott.

Álláspontom szerint a II. fokú bírósági eljárás során, valamint a Kúria előtt kirívóan sérült kérelmező Alaptörvényben biztosított személyes szabadsághoz fűződő joga.

A II. fokú ítéletnek a bizonyítás értékelése körében írt indoklásával ellentétben a perbeli küldeményekkel kapcsolatba került postai kézbesítést végző tanú megerősítette, hogy kérelmező részére az idézést tartalmazó küldemények nem kerültek kézbesítésre.

A bizonyítékokat a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlenül mérlegelte, amely ráadásul eljárási jogszabálysértést (Pp. 206. § (1) bekezdés) is megvalósít, az anyagi jogi jogszabályok téves jogi következtetésekkel való megsértése mellett.

Megállapítható tehát, hogy az alaptörvény-ellenes ítéletek egyedi ügyben születtek, és abban az kérelmező, mint felperes vett részt, így érintettsége fennáll, és ezért az Abtv. vonatkozó §-a szerint jogosult az indítvány előterjesztésére.

A kérelmező a Fővárosi Ítéletábla jogerős, illetve a Kúria felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kéri.

Bár az Ítélet tábla ítélete jogerős és végrehajtható határozatnak minősül, azonban kérelmező azzal szemben felülvizsgálati kérelemmel élt, és a hatályban fenntartó kúriai ítéletet követően, annak kézbesítésétől számított törvényi határidőn belül terjeszti elő panasz indítványát.

Figyelemmel arra, hogy a kérelmező a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt nem terjesztett elő, valamint figyelemmel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásában érdemben vizsgálta a benyújtott felülvizsgálati kérelmet, és érdemi vizsgálatot követően a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, így a 3358/2012. (XII.5.) AB végzésben foglaltakra is tekintettel indítványozó a felülvizsgálati ítélettel szemben jogosult a panasz előterjesztésére.

A jogerős valamint az azt hatályában fenntartó felülvizsgálati ítélet sérti a kérelmező Alaptörvényben biztosított jogait, ugyanis az ítéleteket hozó bíróság, a Magyar Állam igazságszolgáltatásra hivatott intézménye nem vette védelembe indítványozó alkotmányos jogait és nem állapította meg, hogy indítványozó személyes szabadsághoz fűződő joga megsértésre került.

A másodfokú bíróság álláspontom szerint „zsákutcába került” indoklását tekintve, és álláspontom szerint teljes mértékben alaptalan az okfejtése, amellyel megváltoztatta az I. fokú bíróság ítéletét, hiszen hosszasan, az ominózus [REDACTED] tárgyalásra szóló idézés szabályszerűségével kapcsolatban fejti ki álláspontját, amelynek végén megállapítja azt, hogy:

„A 2015. május 8-i tárgyalás idézésének szabályszerűtlenségét a felperes a fentiek alapján nem bizonyította, a Be. 69.§ (1) bekezdés a) és (7) bekezdésére figyelemmel alaptalanul hivatkozott ezért arra, hogy az elővezetése elrendelése törvényes alap nélküli, jogszerűtlen személyes szabadságot korlátozó intézkedés volt.”

Ezzel szemben megállapítható az első fokon lefolyt bizonyítási eljárás eredményeként a tanúvallomásokból ([REDACTED] okiratokból és kérelmező vallomásából), hogy sikerült kérelmezőnek azt bizonyítania, hogy a [REDACTED] tárgyalásra vonatkozó idézés kézbesítése sem volt szabályszerű, így bizonyítást nyert az, hogy kérelmező tárgyalási mulasztást nem követett el, következésképpen a vele szemben mulasztási szankcióként elrendelt elővezetés jogalapja megdőlt, így a kérelmezői kereset szerinti jogsértés megállapítási és sérelemdíj iránti igény megalapozott.

Kérelmező álláspontja szerint a jogerős és a jogerős ítéletet hatályában fenntartó felülvizsgálati ítélet sérti IV. cikk (2) bekezdésében előírt személyes szabadsághoz fűződő alkotmányos követelményét, valamint a IV. cikk (4) bekezdésében annak követelményét, miszerint személyes szabadság megsértéséért kártalanítás jár.

Kérelmező részére a felülvizsgálati ítéletet 2020. augusztus hó 18. napján vette át, így indítványa törvényi határidőben előterjesztettnek minősül, tekintettel arra, hogy a határidő kezdő napja 2020. augusztus hó 21. napja, míg a 60 napos határidő 2020. október hó 20. napján telik el.

Az Abtv. 29. §-ban megfogalmazott „*alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés*”, mely a panaszindítvány befogadásának törvényi feltétele, kérelmező álláspontja szerint a fentiek fényében egyértelműen fennáll.

Alapvető – az Alkotmánybíróság ügykörébe tartozó – alkotmányjogi probléma ugyanis, hogy kérelmező esetében nyilvánvalóan megsértésre került kérelmező személyes szabadságához fűződő alkotmányos joga, illetve kérelmező ezen jogsértésre tekintettel sérelemdíjban kellett volna, hogy részesüljön.

2. Az alaptörvény-ellenesség érdemi indokolása

Az Alaptörvény IV. cikk (2) és (4) bekezdése alapján:

(2) Senkit nem lehet szabadságától másként, mint törvényben meghatározott okokból és törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki.

(4) Akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénytelenül korlátozták, kárának megtérítésére jogosult.

A hivatkozott alaptörvényi rendelkezés (1) bekezdése rendkívül világosan és egyértelműen fogalmaz, alaptörvényi szintre emelve személyes szabadsághoz fűződő jogot, és annak megsértése esetére szólan a károsult kárának megtérítésére jogosult.

A jogállami elveknek megfelelően a személyi szabadságától és biztonságától senkit nem lehet önkényesen megfosztani. A személyi szabadsághoz való jog érvényesülése intézményi garanciáinak megteremtése az államra vonatkozó objektív kötelezettség. A személyi szabadsághoz való jog kiemelt szerepe egyértelműen következik abból, hogy az egyes országok alaptörvényei meghatározzák a személyi szabadsághoz való jog (elsősorban büntető) bírósági eljárásban történő korlátozhatóságának feltételeit és garanciáit.

A személyi szabadsághoz és biztonsághoz való jog értelmében mindenkinek joga van a személyi szabadsághoz és biztonsághoz, attól bárkit megfosztani csak törvényben meghatározott okok és eljárás alapján lehet. Fontos, hogy ezen alkotmányos alapjog minden természetes személyt megillet. A személyi szabadság és biztonság korlátozásának elsődleges terepe a büntetőeljárások kapcsán nyer teret, ezért a nemzeti alaptörvények és a nemzetközi dokumentumok elsődlegesen a büntetőeljárások terhelteit védő garanciákról rendelkeznek.

Az Alaptörvény IV. cikke – az Alkotmányhoz hasonlóan – általános érvénnyel deklarálja a személyi szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, mely szerint mindenkinek joga van a szabadságra és a személyi biztonságra, senkit nem lehet szabadságától másként megfosztani, csak a törvényben meghatározott okból és a törvényben meghatározott eljárás alapján. Bár az Alaptörvény – az Alkotmányhoz hasonlóan – kifejezetten a büntetőeljárás hatálya alatt álló terhelteket védő speciális garanciákat tartalmaz, az abban foglaltakkal azonos hatásfokú, egyenértékű bírósági eljárás az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésének általános eljárási követelményéből következően minden, nem bíró által elrendelt, tartós fogva tartás esetén is alkotmányossági követelmény.

Az alapjog korlátozásának szükségessége két elemből áll: az alapjog korlátozásának alkotmányos cél kell követnie és alkalmasnak kell lennie e cél elérésére. Ezen két elem egyértelműen nem került vizsgálatra. Az AB gyakorlata értelmében az arányosság szűkebb értelemben azt kívánja meg, hogy a szükséges korlátozás ne legyen több, mint amennyit az alkotmányosan igazolt cél elérése megkíván. Különösen azt kell itt vizsgálni, van-e az alkotmányos cél elérésére kevesebb alapjogi korlátozással járó megoldás, mint amit adott esetben a törvényhozó választott.

A szükségességi-arányossági teszt egyik összegzése szerint az alapjogot korlátozó szabályozás akkor alkotmányos, ha alkalmas valamely legitim jogalkotói cél elérésére, továbbá megfelel a szükségesség és arányosság követelményeinek. Az emberek egyes alapvető jogainak korlátozásához legitim cél lehet mások alapvető jogainak védelme [...], továbbá az állam intézményes (objektív) alapjogbiztosítási kötelezettsége [...], valamint egyes alkotmányos közcélok érvényesítése [...]. Az állam csak abban az esetben korlátozhatja az alapjogokat, ha a legitim célok védelme más módon nem érhető el. [...] szükséges, hogy a korlátozás megfelelően az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye – továbbiakban: Egyezmény – rendelkezik arról, hogy mindenkinek joga van a szabadságra és a személyi biztonságra, valamint személyi szabadságtól való törvénytelen megfosztás esetén kártalanítás jár az érintetteknek. Az Egyezmény úgy fogalmaz, hogy a törvénytelen fogva tartás „áldozatainak” kikényszeríthető joga van a kártalanításra.

Az Egyezmény gyakorlata támpontul szolgálhat jelen ügyben, és az EJEB gyakorlata alapján megállapítható az, hogy az intézményvédelmi kötelezettségből az következik, hogy a személyi szabadság az 5. cikkben [(2)-(5) bek.] írt eljárási követelmények által biztosítandó, és az alapjogok garantálhatóak az intézményvédelmi (pozitív) kötelezettség által is.

Jelen ügyben álláspontom szerint iránymutató jelleggel szolgálhat az alább hivatkozott ügy, tekintettel arra, hogy az szintén kézbesítési anomáliák kapcsán került megállapításra az alapjog-sérelem. Ezért hivatkozom az Alkotmánybíróság 3306/2020. (VII. 24.) AB határozatára, bírói döntés megsemmisítéséről, illetve a releváns vonatkozó rendelkezésekre:

[39] E tárgykörben az Abh1. az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatát megerősítve kifejtette: „a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben az indítványozó bíró által is felhívott 3/2014. (I. 21.) AB határozatra figyelemmel az Alkotmánybíróság ismételen hangsúlyozta és jelen határozatában is megerősíti, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező részjogosultságok – jelen esetben a kifogás benyújtásának időbeli – korlátozására az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe foglalt, szigorú követelményeket támasztó szükségességi-arányossági teszt alkalmazásával lehetőség van.

A szükségességi-arányossági teszt alapján az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való jog részét képező eljárási szabályokban foglalt időbeli korlátozás akkor felel meg az Alaptörvénynek, ha másik alapvető jog vagy szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el, tehát a korlátozás feltétlenül (vagyis elkerülhetetlenül) szükséges valamely alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében. A jogkorlátozás alkotmányosságához ezen túlmenően szükséges az is, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjog-sérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. A jogalkotó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni, és a korlátozásnak nem szabad érintenie az alapjog lényeges tartalmát {3/2014. (I. 21.) AB határozat,

[41] A határozatok kézbesítésének tárgykörében az Alkotmánybíróság az Abh1. meghozatalakor a 13/2013. (VI. 7.) AB határozatban a korábbi alkotmánybírósági döntésekben foglaltak felhasználhatóságát illetően rögzített szempontok figyelembevételével járt el. Ennek megfelelően a konkrét ügy kapcsán összevetette az alapul szolgáló alaptörvényi, illetve alkotmányi rendelkezéseket, és megállapította, hogy nincs akadálya a korábbiakban kialakult és idevágó gyakorlat megfelelő alkalmazásának. Ez alapján az Abh1. rámutatott, hogy a 8/2004. (III. 25.) AB határozat – a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 91. § (1) bekezdése alkotmányossági vizsgálata vonatkozásában – megállapította, hogy azon rendelkezés, amely szerint az érintettnek nem kézbesíthető a fegyelmi határozat, ha az állam- és szolgálati titokkörbe tartozó indokolást tartalmaz, sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot.

Ezen alapjog értelmében ugyanis „[a]z érintettnek joga van megismerni az ügyében hozott határozat indokait. A határozatok indokolásának írásbeli formában való kézbesítése az Alkotmánybíróság szerint garanciális eleme a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való alkotmányos jog megvalósulásának. A tisztességes eljárás követelménye szerint elvárható, hogy az érdekelt megismerhesse az ügyében hozott határozat részletes indokait, ennek pedig nem tesz eleget az, ha csupán elolvashatja, vagy azt az eljárás során felolvassák. A fegyelmi határozat kézbesítésének hiányában nem biztosítható az sem, hogy az érintett kellően megalapozza keresetét, ha úgy határoz, hogy bírósághoz fordul. Az állam- és szolgálati titokkörbe tartozó indokolást tartalmazó határozatnak az érintett részére történő kézbesítése természetesen nem mentesít a minősített irat kezelésére előírt szabályok betartása alól.” {ABH 2004, 144, 158, megerősítette az Abh1., Indokolás [32]}.

Álláspontom szerint, jelen ügyben zsinórmértékül használható az AB hivatkozott határozata, hiszen a kézbesítés szabályszerűségének szükségessége egyértelműen rögzítésre került.

3. Összegzés, záró rész

Az alkotmányjogi panaszindítvány érdemi indoklásában kifejtettekre indítványozó ezúton kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alaptörvény-ellenes jogerős és felülvizsgálati ítéleteket megsemmisíteni szíveskedjenek.

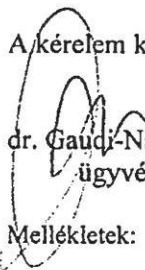
Indítványozó nyilatkozik, hogy az ügyben volt folyamatban felülvizsgálati eljárás, mely érdemi döntéssel már lezárult, a törvényesség érdekében egyéb jogorvoslati eljárás illetve perújítás nincs folyamatban.

Indítványozó továbbá az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel nyilatkozik, hogy a jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványában szereplő személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Indítványozó az Alkotmánybíróság hatáskörét az Abtv. 52.§ (1) alapján az Abtv. 27.§ törvényi rendelkezésében foglaltakra alapítja.

Az indítvány az Abtv. 52.§ (1) bekezdése alapján határozott kérelmet tartalmaz fent rögzített petíumban foglaltak szerint.

A kérelem kedvező elbírálásában bízva tisztelettel:

dr. Gaudi-Nagy Tamás
ügyvéd

Mellékletek:

- 1.sz. melléklet meghatalmazás

§ *Dr. Gaudi-Nagy Tamás*
ügyvéd

